

одним із пріоритетних завдань національної безпеки і оборони.

Література

1. Кримінальний кодекс України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 28.03.2023).

2. Саєнко А.Г., Огієвич А.О. Щодо питання розмежування військового кримінального правопорушення – мародерства та кримінальних правопорушень проти власності, вчинених в умовах воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 5. С. 523-526.

3. Ковальова С.С., Крепостний С.Ю. Мародерство та проблеми охорони прав власності в зоні проведення АТО (кримінально-правовий аспект). *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2015. № 218. С. 252-257.

4. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 28.03.2023).

УДК 343.9(043.2)

Шепетько А.Л., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Майстро Д.М., асистент

ВСТАНОВЛЕННЯ ОСОБИ ЗЛОЧИНЦЯ ЗА ДОПОМОГОЮ IP-АДРЕСИ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ В ІНТЕРНЕТІ

З розвитком сфери інформаційних технологій людина для вирішення своїх потреб дедалі частіше звертається за допомогою до спеціальних програм, технічних засобів, комп'ютерних та телефонних додатків, які спрощують та оптимізують її життя. Такими засобами є електронна пошта, електронні платіжні системи, кредитні та платіжні картки, записи в електронних книгах, календарі, соціальні та пошукові мережі тощо, внаслідок використання яких незалежно від волі людини в електронній мережі залишаються віртуальні сліди, що генеруються використовуваними людиною електронними пристроями. Стаючи частиною суспільного життя, інтернет простір стає частиною злочинного світу [1, с. 365].

У зв'язку з цим, зростає актуальність питання пошуку слідів злочинця, встановлення його особистості в мережі Інтернет. Зазвичай, ланцюг доказів полягає в наступному: злочин – IP адреса – комп'ютер – людина [2, с. 62].

Тому, фактично ідентифікація особи злочинця розпочинається зі

встановлення IP-адреси домену сайту, на якому розміщено інформацію, та IP-адреси електронно-обчислювальної машини, за допомогою якої здійснювався вихід в глобальну мережу.

Вся інформація, що є доступною у мережі Інтернет, у тому числі й та, що міститься на веб-сайтах, фізично розміщена на комп'ютерному обладнанні, об'єднаному каналами зв'язку з цією мережею, і кожне таке обладнання має IP-адресу. IP-адреса – це ідентифікатор мережевого рівня, який використовується для адресації комп'ютерів чи пристроїв у мережах (унікальний номер, який складається з набору чотирьох 8-бітних чисел), що використовується для адресації комп'ютерів у електронній мережі [3, с. 354].

Кожна IP-адреса є унікальною. Тобто, в мережі в певний момент часу лише один комп'ютер може використовувати конкретну IP-адресу. Винятки сюди не відносяться: приватні, або так звані «сірі» IP-адреси; колективні IP-адреси; мережеві і ширококомовні IP-адреси; не виділені або не присвоєні реєстратором IP-адреси.

Домен сайту завжди є відкритим та відомим для будь-якого абонента мережі. На підставі найменування домену сайту встановлюється IP-адреса домену та інтернет-провайдера, його найменування та місцезнаходження серверу, на якому зберігаються дані сайту [3, с. 354].

Після встановлення IP-адреси детально вивчається комп'ютер, зазвичай для цього призначається комп'ютерно-технічна експертиза. Вона доручається конкретному експерту або експертній установі. Результатом експертизи є висновок експерта, що служить доказом по справі.

Отже, для того, аби встановити особу злочинця в мережі Інтернет, за допомогою використання різних технічних засобів, по-перше, фіксується IP-адреса, за допомогою якої здійснювалась кримінальна діяльність. Далі ідентифікується комп'ютер, який використовував IP-адресу. При цьому, щоб зафіксувати факт такого використання необхідно провести відповідну експертизу. І, нарешті, органам досудового розслідування необхідно довести той факт, що цей комп'ютер у відповідний час використовувала підозрювана особа.

Література

1. Хижняк Є.С. Процес встановлення слідчими Державного бюро розслідувань особистості злочинців в мережі Інтернет. *Державне бюро розслідувань: досвід становлення: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф.*, м. Одеса, 2019. С. 365–368.

2. Ломоносов Ю.В. Ідентифікація та розташування IP-адрес. *З нагоди 100-річчя від дня народження професора М.В. Салтєвського: зб. матеріалів круглого столу* (м. Харків, 30 жовт. 2017 р.). Харків, 2017. С. 62–64.

3. Хижняк Є.С. Особливості ідентифікації особи злочинця за допомогою ІР-адреси. *Правове життя сучасної України: у 3 т.: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 2020. С. 353-356.*

УДК 343.9(043.2)

Шилова К.Р., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Грекова Л.Ю., старший викладач

ОБШУК: ЄДНІСТЬ І БОРОТЬБА ПРОТИЛЕЖНОСТЕЙ

Обшук є не тільки найбільш поширеною слідчою розшуковою дією, але ще й однією з ускладнених та проблематичних слідчих дій. Тому питання тактики обшуку як однієї із найважливіших слідчих (розшукових) дій і донині не втратило своєї актуальності насамперед з огляду на активні тенденції до гуманізації кримінального процесу як на світовій арені, так і в Україні. Адже в основі розвитку тактичних прийомів, які слідчий застосовує під час здійснення обшуку потрібно враховувати збереження певного балансу, з одного боку, дотримання прав і свобод людини і громадянина, а з іншого - обмеження конституційних прав особи. Тому прийняття вкрай виваженого та обґрунтованого рішення про необхідність проведення цієї слідчої розшукової дії повинно ґрунтуватися на абсолютній впевненості, обізнаності слідчого щодо наявності незаперечних доказів у обшукуваній особи [1].

Проте, аналіз найбільш типових та поширених помилок та недоліків, яких припускаються слідчі під час організації та проведення обшуків свідчить про те, що такі помилки пов'язані не тільки з порушенням установлених законодавством процесуальних вимог, але й в контексті нерозуміння сутності тактичних особливостей здійснення цієї слідчої розшукової дії.

З цього приводу вчені зазначають, що підготовча діяльність слідчих у цьому напрямі має суттєві недоліки. Так, слідчі, намагаючись провести обшук якомога швидше, не приділяють гідної уваги збору та детальному аналізу інформації щодо особи, у володінні якої планується проведення слідчої дії, зокрема особливостей її поведінки та рис характеру, професійної діяльності, особистих та ділових зв'язків, уподобань тощо. Не вивчаються також конструктивні та інші особливості об'єкта, де планується обшук, водночас така інформація є важливою для вироблення стратегії проведення обшуку та може позитивно вплинути на його оперативність та результативність [2, с. 164].